

**Sprawozdanie z efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej
za rok 2018**

oraz zestawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej na rok 2019

**(art. 76 ust 15 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
(t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 998 ze zm.)**

I. Podstawy formalno-organizacyjne

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej została uchwalona dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności, dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci, w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami.

Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to zespół planowanych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji. Natomiast system pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców.

Wspieranie rodziny należy do zadań gminy, natomiast zapewnienie dziecku pieczy zastępczej to zadanie powiatu realizowane na terenie powiatu łowickiego przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łowiczu.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łowiczu realizuje zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie łowickim zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 998 ze zm.) oraz na mocy Zarządzenia Nr 17/2012 Starosty Łowickiego z dnia 29 czerwca 2012 r.

Do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy w szczególności

(art. 76.4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej):

- 1) prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- 2) kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej;

- 3) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- 3a) zapewnienie badań psychologicznych kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz rodzinom zastępczym i osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka;
- 4) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego;
- 5) zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby;
- 6) zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych;
- 7) organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy;
- 8) współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z powiatowym centrum pomocy rodzinie, ośrodkiem pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi;
- 9) prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej;
- 10) zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego;
- 11) dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej;
- 12) prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczą;
- 13) przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy, o której mowa w art. 42 ust. 7, dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- 14) zapewnianie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego;
- 14a) zapewnienie koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji;
- 15) przedstawianie staroście i radzie powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy;
- 16) zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających;

- 17) organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku.

II. Kwalifikacje kadry wchodzącej w skład Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej.

W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Łowiczu do realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej wyznaczonych zostało 2 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej zatrudnionych na umowę o pracę w wymiarze pełnego etatu, w systemie zadaniowego czasu pracy, 1 pracownik socjalny zatrudniony na umowę o pracę w wymiarze pełnego etatu (roku 2018 – urlop macierzyński), 1 aspirant pracy socjalnej zatrudniony na umowę o pracę w wymiarze pełnego etatu. Koordynowanie pracy zespołu powierzone zostało Przewodniczącej – st. pracownik socjalny. Ponadto w skład zespołu wchodził pedagog – umowa zlecenie (3 godziny tygodniowo) i psycholog – sporządzanie opinii o predyspozycjach i motywacjach kandydatów na rodziny zastępcze i rodzin zastępczych.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej posiadali kwalifikacje zgodne z zajmowanym stanowiskiem pracy, wskazane w art. 78 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Pozostali pracownicy Zespołu również posiadali kwalifikacje uprawniające do pracy z rodziną.

Praca koordynatorów nie była łączona z wykonywaniem obowiązków pracownika socjalnego. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej nie prowadzili postępowań z zakresu świadczeń realizowanych przez Powiat.

Koordynatorzy, zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, mieli pod opieką nie więcej niż 15 rodzin.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej należy:

- 1) udzielanie pomocy rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej;
- 2) przygotowanie, we współpracy z odpowiednio rodziną zastępczą lub prowadzącym rodzinny dom dziecka oraz asystentem rodziny, a w przypadku gdy rodzinie dziecka nie został przydzielony asystent rodziny - we współpracy z podmiotem organizującym pracę z rodziną, planu pomocy dziecku;
- 3) pomoc rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka w nawiązaniu wzajemnego kontaktu;
- 4) zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka dostępu do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej;
- 5) zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających;
- 6) udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej;
- 7) przedstawianie corocznego sprawozdania z efektów pracy organizatorowi rodzinnej pieczy zastępczej.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej w celu realizacji zadań nałożonych ustawą na bieżąco udzielali wsparcia i pomocy rodzinom zastępczym, współpracowali z asystentami rodziny i z pracownikami socjalnymi z miejskich i gminnych ośrodków pomocy społecznej w celu powrotu dzieci do rodzin biologicznych. Koordynatorzy współpracowali także z ośrodkiem adopcyjnym, poradnią psychologiczno-pedagogiczną, instytucjami oświatowymi oraz sądem. Systematycznie organizowano zespoły oceniające dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych oraz dokonywano oceny rodzin zastępczych, zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Przygotowywali i realizowali we współpracy z rodzinami zastępczymi plan pomocy/modyfikacji dla każdego dziecka umieszczonego w pieczy. Plan pomocy zawierał cel pracy z dzieckiem, do którego należy dążyć poprzez specjalistyczne i konkretne wsparcie. W planach pomocy dziecku uwzględniono działania długoterminowe w oparciu o: sytuację prawną i rodzinną dziecka, jego potrzeby w sferze opiekuńczej, rozwojowej i emocjonalnej, środowisku, z którego pochodzi, stanie zdrowia, funkcjonowaniu w rodzinie zastępczej, środowisku rówieśniczym, rozwoju edukacyjnym i psychoruchowym.

Koordynatorzy pełnili funkcje opiekuna usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej oraz opiekunów prawnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej odwiedzali rodziny zastępcze w celu uzyskania informacji o aktualnej sytuacji opiekuńczo-wychowawczej, edukacyjnej, materialnej, zdrowotnej oraz rodzinnej, a także w celu uzyskaniu informacji o trudnościach, z jakimi boryka się rodzina. Podejmowali działania zmierzające do niwelowania problemów, udzielali wsparcia oraz informacji o osobach i instytucjach świadczących specjalistyczną pomoc. Spotkania z rodzinami zastępczymi odbywały się w zależności od stwierdzonych potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz w miesiącu. W przypadku rodzin z problemami częstotliwość wizyt była większa. Koordynatorzy byli też na bieżąco w kontakcie telefonicznym z rodzinami zastępczymi.

Problemy rodzin zastępczych sprowadzają się głównie do kwestii finansowych oraz problemów natury opiekuńczo-wychowawczej i kontaktów z rodzicami biologicznymi.

Pełnoletni wychowankowie rodzin zastępczych oraz osoby, dla których sporządzane były Indywidualne Plany Usamodzielnienia uzyskiwały wsparcie (pomoc przy wypełnieniu wniosku o mieszkanie komunalne, pisemne poparcie tego wniosku). Koordynatorzy starali się pomagać w rozwiązywaniu występujących trudności wskazując możliwe rozwiązania.

Dzięki środkom pozyskanym z Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2018 (Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej) w kwocie – 35 949,00 zł dokonano refundacji części wynagrodzenia koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 77 ust. 1a w stosunku do rodzin zastępczych nieobjętych opieką koordynatora, jego zadania wykonuje organizator rodzinnej pieczy zastępczej. Z tego powodu z rodzinami zastępczymi nieobjętymi opieką koordynatora pracował aspirant pracy socjalnej.

III. Stan pieczy zastępczej w Powiecie Łowickim w 2018 r.

Rodzina zastępcza jest jedną z form opieki zastępczej, ustanowioną w celu zapewnienia opieki i wychowania dziecku pozbawionemu całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej.

W 2018 r. Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej sprawował opiekę nad 74 rodzinami zastępczymi, w których umieszczonych było 94 dzieci (stan na 31.12.2018 r.).

Tab. 1: Liczba rodzin zastępczych i dzieci przebywających w rodzinach zastępczych na terenie powiatu łowickiego w 2018 r.

Liczba rodzin zastępczych i dzieci przebywających w rodzinach zastępczych na terenie Powiatu Łowickiego w 2018 r.	
Ilość rodzin zastępczych ogółem	74
Ilość dzieci w rodzinach zastępczych	94

Tab. 2: Liczba rodzin zastępczych i dzieci przebywających w rodzinach zastępczych na terenie powiatu łowickiego w 2018 r. z podziałem na rodzaje rodzin zastępczych

Rodzaj rodziny	Ilość	Ilość umieszczonych dzieci
Niezawodowe	20	24
Zawodowe	3	12
Spokrewnione	51	58
Ogółem	74	94

Tab. 3: Liczba rodzin zastępczych i dzieci przebywających w rodzinach zastępczych na terenie powiatu łowickiego w latach 2015-2018

Rok	2015	2016	2017	2018
Ilość rodzin zastępczych, w tym:	93	91	81	74
Ilość dzieci w rodzinach zastępczych	131	128	108	94

Tab. 4: Liczba rodzin zastępczych na terenie powiatu łowickiego z podziałem na rodzaje rodzin w latach 2015-2018

Typ rodziny/rok	2015	2016	2017	2018
Spokrewnione	59	59	54	51
Niezawodowe	30	28	24	20
Zawodowe	4	4	3	3
Razem rodzin zastępczych	93	91	81	74

Tab. 5: Liczba rodzin zastępczych zawodowych w latach 2015-2018

Typ rodziny/rok		2015	2016	2017	2018
Rodziny zastępcze zawodowe		4	4	3	3
W tym:	Pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	0	0	0	0
	Rodziny zawodowe specjalistyczne	0	0	0	0
Razem		4	4	3	3

Tab. 6: Liczba dzieci w powiecie łowickim w rodzinach zastępczych w latach 2015-2018

Typ rodziny/rok	2015	2016	2017	2018
Spokrewnione	78	79	67	58
Niezawodowe	37	34	29	24
Zawodowe	16	15	12	12
Razem dzieci w rodzinach zastępczych	131	128	108	94

Tab.7: Liczba dzieci w rodzinach zastępczych zawodowych w latach 2015-2018

Typ rodziny/rok		2015	2016	2017	2018
Rodziny zastępcze zawodowe		16	15	12	12
W tym:	Pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	0	0	0	0
	Rodziny zawodowe specjalistyczne	0	0	0	0
Razem		16	15	12	12

Tab. 8: Liczba pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych z terenu powiatu łowickiego w latach 2015-2018

Rok	2015	2016	2017	2018
Ilość	24	26	25	27

W roku 2018 r. nie utworzono żadnej nowej rodziny zastępczej zawodowej. Jedna z rodzin złożyła wniosek o ustanowienie rodziną zastępczą zawodową i odbyła stosowne szkolenie. Jednak do końca 2018 r. pełniła funkcję rodziny zastępczej niezawodowej dla 2 dzieci.

W roku 2018 rozwiązanych zostało 13 rodzin zastępczych, w tym: rodzin spokrewnionych 6, niezawodowych – 7.

Rodziny zostały rozwiązane w wyniku:

- 1) powrót dzieci do rodziny biologicznej – 1 rodzina;
- 2) usamodzielnienie wychowanka – 6 rodzin;
- 3) przerwania edukacji przez pełnoletnią osobę przebywającą w pieczy – 5 rodzin;
- 4) śmierć opiekuna – 1 rodzina (dziecko przeniesione do placówki opiekuńczo-wychowawczej).

Uchwałą Nr XLII/289/2018 z dnia 28 marca 2018 r. Rada Powiatu łowickiego przyjęła Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2018-2020 określający m.in. limit rodzin zastępczych zawodowych na lata 2018-2020. W roku 2018 nie tworzą rodziny zastępczych zawodowych w ramach ustalonego limitu.

IV. Realizacja zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

1. Prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łowiczu systematycznie prowadzi nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka. Informacja o naborze zamieszczona jest na stronie internetowej PCP R. Prowadzono kampanię dotyczącą promocji rodzicielstwa zastępczego –

ogłoszenia prasowe, audycje radiowe. Do lokalnych mediów na bieżąco przekazywano informacje o rodzicielstwie zastępczym i realizacji projektu „Umiem więcej”.

2. Kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej.

Kwalifikowano kandydatów na rodziny zastępcze zgodnie z Zarządzeniem Nr 34/2016 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Łowiczu z dn. 15.11.2016 r. w sprawie procedury kwalifikacyjnej dla kandydatów na rodziny zastępcze lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz zmieniającego w/w dokument Zarządzenia nr 22/2017 z dnia 6 września 2017 r. w sprawie procedury kwalifikacyjnej dla kandydatów na rodziny zastępcze lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Kwalifikowanie kandydatów na rodziny zastępcze spokrewnione prowadzone było na wniosek sądu rodzinnego przez pracowników zespołu ds. rodzinnej pieczy zastępczej. Procedurę kwalifikowania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka prowadzili pracownicy zespołu ds. rodzinnej pieczy zastępczej, na wniosek kandydatów. W przypadku kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej procedury prowadzona była na wniosek kandydatów lub na wniosek sądu rodzinnego.

łącznie sporządzono i przekazano do sądu 13 opinii o kandydatach, w tym na:

- 1) 5 rodziny niezawodowe;
- 2) 8 rodzin spokrewnionych.

W wyniku pozytywnej kwalifikacji i postanowienia sądu utworzono 8 nowych rodzin zastępczych, w tym: rodzin zastępczych spokrewnionych – 5, niezawodowych - 3.

3. Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

W 2018 r. nie odbyły się szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny:

- 1) zastępczej zawodowej - z powodu braku kandydatów;
- 2) niezawodowej z powodu zbyt małej liczebności grupy;
- 3) spokrewnionej – rodziny utworzone w II połowie roku – szkolenie 2019 r.

3a. Zapewnienie badań psychologicznych kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz rodzinom zastępczym i osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka.

Kandydaci mieli zapewnione badania psychologiczne, które przeprowadzał psycholog zatrudniony w PCPR w Łowiczu na umowę cywilnoprawną. Na ich podstawie psycholog wydawał opinie o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, o których mowa w art. 46 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

4. Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii o predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego.

W roku 2018 nie prowadzono tego typu szkoleń ze względu na brak wniosków w tej sprawie.

5. Zapewnienie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby.

W 2018 r. w ramach projektu „Umiem więcej” przeprowadzono dla rodzin zastępczych następujące szkolenia:

- 1) „Prawo w procesie usamodzielnienia wychowanka rodzinnej pieczy zastępczej” - 4 godz. dydaktyczne, Łódź, Hotel Iness, Łódź, ul. Wróblewskiego 19/23– 03.05.2018 r.,
- 2) „Usamodzielnienie wychowanka rodzinnej pieczy zastępczej” - 8 godz. dydaktycznych, Łódź, Hotel Iness, Łódź, ul. Wróblewskiego 19/23– 02.05.2018 r.,
- 3) Warsztaty szkoleniowe „Współzależnienie” II - 6 godz. dydaktycznych – Łowicz, 21 września 2018 r.

Warsztaty szkoleniowe: „Prawo w procesie usamodzielnienia wychowanka rodzinnej pieczy zastępczej” i „Usamodzielnienie wychowanka rodzinnej pieczy zastępczej” organizowane były w ramach weekendowych wyjazdów integracyjno-szkoleniowych. W programie poza warsztatami szkoleniowymi uwzględniono program integracyjny – wspólne wyjście do kina.

6. Zapewnienie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych.

W roku 2018 nie organizowano grupy wsparcia dla rodzin zastępczych.

Jedna z rodzin zastępczych, której przebywa pełnoletni wychowanek złożyła wniosek o ustanowienie jej rodziną pomocową. W roku 2018 do organizatora nie wpłynął 1 wniosek o objęcie wsparciem rodziny pomocowej. Wniosek dotyczył planowanej przerwy w sprawowaniu funkcji rodziny zastępczej w związku z wypoczynkiem w styczniu 2019 r.

7. Organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy.

Na stronie internetowej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Łowiczu oraz na profilu na Facebooku umieszczono ogłoszenie o naborze wolontariuszy. W 2018 r. nie zgłosiła się żadna chętna osoba.

8. Współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z powiatowym centrum pomocy rodzinie, ośrodkiem pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi.

Współpraca z w/w instytucjami inicjowana i organizowana było głównie przez koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Koordynatorzy byli w stałym kontakcie z psychologami, pedagogami szkolnymi i z wychowawcami dzieci, szczególnie w odniesieniu do dzieci sprawiających problemy wychowawcze. W trakcie spotkań omawiane były sytuacje szkolne dzieci, ich frekwencja, wyniki w nauce, problemy jakie dzieci sprawiają na terenie szkoły. Omawiane były również zasady współpracy rodzin zastępczych ze szkołami. Współpraca obejmowała również Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Łowiczu. Placówki oświatowe przekazywały też pisemne opinie o dzieciach, które omawiano podczas okresowej oceny dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej. Ponadto, koordynatorzy nawiązali współpracę z sądowymi kuratorami zawodowymi i społecznymi. Współpraca polegała głównie na wymianie informacji oraz ustaleniu planu wspólnego działania. Koordynatorzy występowali do ośrodków pomocy społecznej w celu zgromadzenia dokumentacji niezbędnej do umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, a także pozyskania informacji na temat rodziny biologicznej dziecka, niezbędnej do opracowania planu pracy z dzieckiem i możliwości

powrotu dzieci do rodziny biologicznej. Nawiązywali telefoniczny i osobisty kontakt z pracownikami socjalnymi w/w ośrodków, zapraszali do udziału w zespołach oceniających sytuację dziecka.

Koordynatorzy podjęli współpracę z Powiatowym Zespołem ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Łowiczu oraz z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Łowiczu.

Na bieżąco informowano Sąd Rejonowy w Łowiczu III Wydział Rodzinny i Nieletnich o problemach w rodzinach zastępczych i podjętych działaniach naprawczych. Sąd wysłuchiwał też opinii koordynatorów powołując ich w charakterze świadka.

Poza tym, koordynatorzy współpracowali z przychodniami lekarskimi, szpitalami, urzędami stanu cywilnego, urzędami miasta i gmin, itp.

Na bieżąco współpracowano z Regionalnym Ośrodkiem Adopcyjnym w Łodzi w zakresie konsultacji, zgłaszania dzieci z uregulowaną sytuacją prawną celem poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających, doradztwa merytorycznego oraz Regionalnym Centrum Pomocy Społecznej w Łodzi.

Nawiązana została współpraca z Komendą Powiatową Policji w Łowiczu z Wydziałem ds. Nieletnich.

9. Prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

W ramach projektu „Umiem więcej” rodziny zastępcze i dzieci w nich umieszczone oraz osoby usamodzielniane korzystały również z:

- 1) wsparcia psychologa,
- 2) terapii psychologicznej krótkoterminowej - 10 osób wymiarze 20h/osoba. Terapia prowadzona była w Łowiczu w okresie od 30.03.2018 r. do 27.07.2018 r.

Rodziny zastępcze i dzieci w nich umieszczone oraz osoby usamodzielniane korzystały również ze wsparcia pedagoga zatrudnianego w ramach umowy cywilnoprawnej finansowanej z budżetu PCP R. Pedagog dyżurował w Punkcie Interwencji Kryzysowej przy PCPR w Łowiczu w wymiarze: 3 godziny w tygodniu.

10. Zapewnienie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego.

Rodziny zastępcze mogły korzystać z bezpłatnej pomocy prawnej w Punkcie Pomocy Prawnej. Ponadto w celu zwiększenia wiedzy na temat obowiązującego prawa rodzinnego i opiekuńczego oraz praw i obowiązków rodzin zastępczych zorganizowano warsztaty szkoleniowe „Prawo w procesie usamodzielnienia wychowanka rodzinnej pieczy zastępczej” (4 godz. dydaktyczne), Łódź, Hotel Reymont (3 maja 2018 roku).

11. Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej.

Ocena sytuacji dziecka przebywającego w rodzinnej pieczy zastępczej dokonywana była na podstawie art. 128 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej podczas posiedzeń Zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka. Przed posiedzeniem każdy z koordynatorów i pracownik socjalny zbierał informacje dotyczące dziecka i rodziny. Ponadto przeprowadzano rozmowy z dziećmi w miejscu zamieszkania rodziny zastępczej. Do udziału w posiedzeniu Zespołu zapraszano:

- 1) rodziną zastępczą;
- 2) pedagoga lub wychowawcę;
- 3) psychologa;

- 4) właściwego asystenta rodziny lub pracownika socjalnego pracującego z rodziną biologiczną;
- 5) przedstawiciela ośrodka adopcyjnego (w przypadku dzieci z uregulowaną sytuacją prawną);
- 6) koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej lub pracownika socjalnego wspierającego rodzinę zastępczą;
- 7) rodziców dziecka, z wyjątkiem rodziców pozbawionych władzy rodzicielskiej.

W szczególnych przypadkach do udziału w posiedzeniu w sprawie sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej zapraszano przedstawicieli: sądu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania rodziny zastępczej, ośrodka pomocy społecznej, instytucji oświatowych, a także osoby bliskie dziecku.

Ocena sytuacji dziecka przeprowadzana była w miarę potrzeb, jednak w przypadku dzieci w wieku poniżej 3 lat nie rzadziej, niż co 3 miesiące, a w przypadku dzieci starszych nie rzadziej, niż co 6 miesięcy.

W roku 2018 łącznie oceniono 71 dzieci podczas 149 posiedzeń Zespołu.

Po dokonaniu oceny sytuacji dziecka organizator rodzinnej pieczy zastępczej formułował na piśmie opinię dotyczącą zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej, a następnie przekazywał ją do właściwego sądu.

Ocenie podlegały też rodziny zastępcze zgodnie z art. 134 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej organizator rodzinnej pieczy zastępczej dokonuje pierwszej oceny rodziny zastępczej albo prowadzącego rodzinny dom dziecka nie później niż przed upływem roku od umieszczenia pierwszego dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka. Kolejna ocena jest dokonywana po upływie roku od dokonania pierwszej oceny, a następane nie rzadziej, niż co 3 lata.

Łącznie dokonano 24 ocen w stosunku do 24 rodzin.

W 2 przypadkach oceny pozytywne zawierały uwagi i zalecenia dotyczące funkcjonowania rodziny.

14a. Zapewnienie koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej szkoleń mających na celu podnoszenie kwalifikacji

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej sukcesywnie podnosili swoje kwalifikacje poprzez udział w szkoleniach:

- 1) Komunikacja interpersonalna. Umiejętność pracy z trudnym klientem;
- 2) Edukacja włączająca – blaski i cienie;
- 3) Pomóżmy dziecku z FASD – zapalmy czerwoną lampkę;
- 4) Współpraca interdyscyplinarna na rzecz rozwiązywania problemów społecznych.

16. Zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających.

Nie było dzieci z uregulowaną sytuacją prawną wobec powyższego nie zaistniał obowiązek zgłoszenia do Regionalnego Ośrodka Adopcyjnego w Łodzi.

17. Organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku.

W roku 2018 w oparciu o art. 69 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej 1 rodzina zastępcza zawodowa złożyła wniosek o czasowe niesprawowanie opieki nad dziećmi w związku z wypoczynkiem w wymiarze 30 dni kalendarzowych. Realizacja wniosku nastąpiła w roku 2019. Przez okres niesprawowania opieki dzieci przebywały w rodzinie pomocowej.

Kontrola rodzin zastępczych

W roku 2018 przeprowadzono kontrolę w trzech rodzinach zastępczych: 1 rodzinie zastępczej zawodowej, 1 rodzinie zastępczej niezawodowej i 1 rodzinie zastępczej spokrewnionej.

Kontrola dotyczyła:

- 1) w rodzinie zastępczej zawodowej - organizacja opieki i wsparcia dla dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej (kontrola kompleksowa);
- 2) w rodzinie zastępczej niezawodowej - kontrola procesu usamodzielnienia (kontrola problemowa);
- 3) w rodzinie zastępczej spokrewnionej - zapewnienie opieki i wychowania zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 998 z późn. zm.) – kontrola kompleksowa.

Nie wydano zaleceń pokontrolnych.

Kontroli doraźnych nie prowadzono.

W ramach projektu „Umiem więcej” dzieci z rodzin zastępczych korzystały ze wsparcia psychologa.

Zorganizowano:

- 1) dwie edycje warsztatów szkoleniowych - Grupowy trening gospodarowania budżetem domowym dla osób w wieku 15-18 lat (łącznie 20 osób) - II edycja – 08.12.2018 r.;
- 2) terapię psychologiczną krótkoterminową dla 10 osób wymiarze 20h/osoba. Terapia prowadzona była w Łowiczu w okresie od 30.03.2018 r. do 27.07.2018 r.;
- 3) kurs prawo jazdy kat. B dla 15 osób usamodzielniających się;
- 4) korepetycje z języka angielskiego, polskiego, niemieckiego, francuskiego, chemii, fizyki, matematyki;
- 5) dokonano refundacji zakupu podręczników dla 26 osób. Kwota refundacji do 250 zł/osoba;
- 6) dokonano refundacji części kosztów akademik bursa lub wynajem mieszkania dla osób usamodzielnianych. Kwota refundacji do 300 zł/osoba;
- 7) dokonano refundacji zakupu strojów sportowych i butów dla 43 osób. Dwie osoby, w tym 1, która otrzymała również refundację zakupu stroju sportowego i butów otrzymały refundację strojów wymaganych w toku nauki w szkole (kucharz, mundur – ochrona bezpieczeństwa). Kwota refundacji do 300 zł/osoba;
- 8) refundacja zakupu dresów sportowych dla 44 osób. Opracowano procedury refundacji. Kwota refundacji do 170 zł/osoba.

Z okazji „Dnia rodzicielstwa zastępczego” podczas Uroczystości Inaugurującej X Wojewódzkie Obchody Dnia Rodziny w dniu 18 maja 2018 r. jedna z rodzin zastępczych została wytypowana do nagrody marszałka województwa, którą otrzymała na uroczystej gali w Łódzkim Domu Kultury w Łodzi.

W dniu 26 maja 2018 r. dwie rodziny zastępcze uczestniczyły w Zjeździe rodzin zastępczych w formie pikniku rodzinnego w ramach X Wojewódzkich Obchodów Dnia Rodziny w Bolesławcu.

Zestawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej (art. 182 ust.5 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej)

1. Zwiększenie liczby rodzin zastępczych niezawodowych i zawodowych w celu ograniczenia liczby dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej – organizacja kampanii na rzecz rodzicielstwa zastępczego.
2. Utworzenie rodziny zastępczej zawodowej o charakterze pogotowia opiekuńczego.
3. Utworzenie placówki opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego.
4. Utworzenie mieszkań chronionych dla pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej.
5. Zapewnienie finansowania świadczeń fakultatywnych zgodnie z art. 83 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.